

..JOIS-SAVON HYVINVOINTIALUE, ENNAKKOVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Arvioitava päätös:	TA2026 Yleisen palveluiden toimiala
Valmistelija:	Jari Saarinen
Päätöksentekijä:	Yleisten palveluiden lautakunta

Arviointinäkökulma:	Nykytila (tiivis kuvaus)		Vaihtoehto 1 (Tiivis kuvaus)	
	-2 - +2	Tiivis kuvaus	-2 - +2	Tiivis kuvaus
Asiakkaat/Potilaat		Palvelutuotannon organisoitumisella meneillään olevan talousvuoden aikana on pystytty edistämään toiminnallisia tavoitteita asiakkaiden palveluiden saatavuuden turvaamiseksi lakisääteisellä tavalla ja käynnistämään R1-2 -uudistuksen toimeenpano digitaalisten palveluiden lisäämiseksi, monialaisen palvelun saatavuuden parantamiseksi ja toimintamallien yhtenäistämiseksi (yhdenvertaisuus). Palvelut on pystytty maantieteellisesti kattavalla tavalla järjestämään palveluverkko huomioiden poislukien tilapäiset muutostilanteet (esim. kesäaika). Taloudellisesta tiukkuudesta huolimatta kehittämistyötä on pystytty jatkaamaan suunnitellusti.		Toiminnan muutostarpeisiin vastataan jatkamalla ja tehostamalla R1, R2 ja R4 uudistusten mukaisten toimenpiteiden toimeenpanoa; lisäämällä digitaalisia palveluita, vahvistamalla ja tehostamalla yhdenvertaisten toimintamallien käyttöä sekä turvaamalla lakisääteisten palveluiden saatavuus lisäten vaikuttavuutta ja palvelusta saavutettavaa arvoa potilaille. Kehittämällä, lisäämällä ja tehostamalla omaa palvelutuotantoa ja keventämällä palveluiden rakennetta vahvistetaan edellytyksiä turvata asiakkaan palvelut. Samalla vahvistetaan edellytyksiä palveluiden jatkuvuuden hallitsemiselle sekä monipuoliseen osaamiseen perustuvan saatavuudelle lakisääteisen järjestämisvastuun mukaisesti.Vuoden 2026 talousarvion raami on niin tiukka, että yleisten palveluiden toimialueelle osoitettu 0,9 % menonousu ei kata edes ensi vuoden nykyisen henkilöstön palkankorotuksia, joten supistuksia palvelutarjonnassa joudutaan toteuttamaan.
Henkilöstö		Henkilöstövajeita ilmenee palveluissa, erityisesti peruspalveluiden lääkärivastaanoitoissa ja hoitohenkilökunnan saatavuudessa vuodeosastotoiminnassa. Toiminnan muutokset R-ohjelmien myötä haastaa myös henkilöstön resilienssiä.	-1	Talousarvion sisällä olevien palvelurakenneuudistusten läpivieminen edellyttää henkilöstön vähentämistä. Henkilöstöresurssin allokointia hyvinvointialueetasossa edistetään edelleen ja työnjakoa kehitetään. Talouden tasapainottamiseksi on jouduttu sopeuttamaan myös henkilöstömenoja, mikä voi vaikuttaa heikentävästi jäljelle jäävän henkilöstöorganisaation kyvykkyyteen turvata lakisääteiset palvelut sekä tarvittavat uudistukset.Henkilöstömäärää, erityisesti sijaisten ja määräaikaisten henkilöstön osalta, joudutaan siis supistamaa ja tuottamaan välttämättömät palvelut tehostamalla henkilöstön käyttöä ja supistamaan palvelutuotantoa.
Organisaatio		Toimialan palvelutuotannon uudistukset kuluvalle talousarviovuodelle ovat tukenee palveluiden yhdenmukaistamisen toimeenpanoa. Integraation johtamiselle nykyisessä organisaatiossa ei vielä kaikilla osin ole löytynyt tarvittavia rakenteita.	-1	Palvelurakenneuudistuksen tavoitteiden saavuttaminen ja asiakkaiden palveluiden onnistunut yhteensovittaminen edellyttää eri toimialojen välistä integraation vahvistamista sosiaal- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmässä.Vuoden 2026 talousarviolla pysytetään saavuttamaan koko hyvinvointialueatasoista taloustasapainoa suunnitelmallisesti.
Ympäristö		Palveluita tuotetaan edelleen laajalla toimipisteverkostolla hyvinvointialueella, osittain työntekijät liikkuvat eri toimipisteiden välillä.	1	Henkilöstön ja potilaiden liikkuvuuden lisääntyminen muuttuneessa palvelutarjonnassa lisää kulkuneuvojen käyttöä ja siten päästöjä, mutta lisääntyvillä digitaalisilla palveluilla tätä kuormaa pystytään myös vähentämään.
Talous ja elinvoima		Palvelutuotantoa kuluvalle talousarviokaudelle on sopeutettu raamiin onnistuneesti, muutostalousarvion nostetut tulotavoitteet haastavat toimialaa.	0	Tasapainottaa hyvinvointialueen taloutta suunnitelmallisesti, mutta voi heikentää alueellista elinvoimaa. Talouden raamin tiukkuus sekä jatkuvat sopeutustarpeet lisäävät selvästi riskiä lakisääteisten palveluiden tuottamiselle ja palvelurakenteen kehittämisen onnistumiselle. Toteutuessaan strategiset toimenpiteet vähentävät kustannusten nousupainetta ja tasapainottavat hyvinvointialueen taloutta, mutta samalla talouden tasapainottamista vaikeuttavat lisäkulut, joita ei talousarvion laadinnassa ole voitu ottaa huomioon. Talousarvio ei myöskään sisällä varauksia palvelutarpeen muutoksiin. Talouden tasapainottamiseksi on jouduttu sopeuttamaan myös selkeästi henkilöstömenoja, mikä lisää riskejä suhteessa palvelutarpeisiin vastaamiseen.
Strategia		Toimialalla on uudistuksissa edetty strategian hengessä.	1 0	Säästötoimenpiteistä huolimatta pyrkimyksenä toteuttaa strategian tavoitteita suunnitellusti

Täyttöohje: -2 = merkittävä negatiivinen vaikutus
-1 = negatiivinen vaikutus
0 = ei vaikutusta
+1 = positiivinen vaikutus
+2 = merkittävä positiivinen vaikutus
Vaihtoehdot arvioidaan arviointinäkökulmittain sekä numeraalisesti, että tiiviillä kirjallisella kuvauksella (vain ydinkohdat)